

MISTÄ TYÖPAIKALLA PUHUTAAN?

Moduuli 3 tehtäviä työpaikalle

Oppilaitos

Koulutuksen nimi

Opettaja, puhelinnumero

Työpaikka

Osoite

Ohjaaja, puhelinnumero

Opiskelija

Harjoittelun ajankohta: _____, yhteensä: _____ päivää

Työajat: kello _____ - _____ tai _____, yhteensä: _____ t/vk

TYÖKOKEMUS JA HARJOITTELUN TAVOITTEET

Millaista työkokemusta sinulla on? Mitä sinä osaat?

Tavoitteet

Mitä haluat oppia tällä työpaikalla? Millaisia tavoitteita sinulla on? Kerro tavoitteistasi myös työpaikalla. Ohjaajasi voi antaa sinulle sellaisia työtehtäviä, jotka auttavat kehittämään taitojasi.

1) **Ammatilliset tavoitteet.** Miksi haluat harjoitteluun juuri tähän paikkaan (tälle alalle)? Mitä haluat oppia tässä työssä?

2) **Kielelliset tavoitteet.** Esim. ammattisanat, puhekieli. Millaisia kielellisiä tavoitteita sinulla on?

3) **Suomalainen työelämä ja työkuulttuuri.** Mitä haluat tietää suomalaisesta työkuulttuurista?

1. VIIKKO Viikon nro: _____ Päivämäärät: _____ - _____

TEHTÄVÄ 1.1. Perehdytys

Perehdytys tarkoittaa, että sinun ohjaajasi kertoo sinulle kaikki tärkeät asiat työpaikalla. Kun uusi työntekijä menee työpaikalle, esimies perehdyttää uuden työntekijän töihin. Myös sinun täytyy kysyä, jos et ymmärrä kaikkea.

- Kertoiko ohjaajasi sinulle nämä asiat?

Työaika (Milloin työpäivä alkaa ja loppuu?)

Tauot (Montako taukoa on? Milloin ja kuinka pitkiä ne ovat?)

Työpaikan esittely (Millainen rakennus on? Missä paikat ovat?)

Työkavereiden esittely (Kenen kanssa teet töitä?)

Ruokailu (Missä voit syödä? Otatko mukaan omat eväät?)

Työvaatteet (Millaiset vaatteet sinulla täytyy olla?)

Työtehtävät (Mitä työtä sinä teet?)

Työtehtäväni ovat: _____

1 vk

- Poissaolot** (Miten ja kenelle ilmoitat poissaolosta?)

Kenelle soitan, kun olen sairas enkä voi mennä harjoitteluun?

Nimi: _____ **Puhelinnumero:** _____

- Myöhästyminen** (Ei saa olla myöhässä. Miten ilmoitat, jos olet myöhässä?)

- Vaitiolovelvollisuus** (Mistä ei saa puhua työpaikan ulkopuolella?)

- Työturvallisuus** (Mitä täytyy tehdä, että työ on turvallinen?)

Tarvitsetko työssäsi työvaatteita? Mitä työvaatteita?

Työpaikan säännöt. Kirjoita harjoittelupaikan 5 tärkeää asiaa:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

Kysy ohjaajalta, mitä saat kuvata. Ota kuvia työpaikalla työvälineistä, koneista, tyhjästä tilasta, mutta esim. ei lapsista.

Kirjoitat myöhemmin työharjoittelustasi kuvien avulla.

▣ **1 vk**

TEHTÄVÄ 1.3. KYLTIT JA ILMOITUSTAULU

Työpaikalla on paljon erilaisia kylttejä, lappuja ja ilmoituksia seinällä. Ne ovat hyviä opetusmateriaaleja. Katso, kerää uusia sanoja ja opi suomea!

Millaisia kylttejä (lappuja) seinällä on? Mitä niissä lukee?

Katso työharjoittelupaikkasi ilmoitustaulua ja mieti:

Kenelle ilmoitukset ovat? Työntekijöille, asiakkaille, työkavereille?

Millaisia ilmoituksia ilmoitustaululla on? Kirjoita esimerkkejä.

Valitse yksi ilmoitus ja ota siitä kuva. Kirjoita, mikä ilmoitus se on?

Jos sinun pitäisi laittaa ilmoitustaululle oma ilmoitus, millaisen ilmoituksen kirjoittaisit?

TEHTÄVÄ 1.4. Sanastotehtävä. Sanaston kertausta.

Muistatko nämä sanat? Kirjoita omalla äidinkielelläsi.

suomi

sinun kieli

tavoite : tavoitteet _____

perehdyttää → perehdytys _____

vaitiolovelvollisuus (vaiti+olo+velvollisuus) _____

työturvallisuus _____

sääntö : säännöt _____

kyltti : kyltit _____

1. VIIKON YHTEENVETO JA PALAUTE

Ensimmäinen viikko meni

Mitä työtä teit tällä viikolla?

Mikä meni hyvin tällä viikolla?

Mitä haluat oppia lisää seuraavalla viikolla?

Muistitko ottaa kuvia? Jos et muistanut, ota nyt kuvia!

Ohjaajan palaute

1 vk

2. VIIKKO **Viikon nro:** _____ **Päivämäärät:** _____ - _____

TEHTÄVÄ 2.1. Ammattiala (kysy ohjaajalta, jos et tiedä)

Ammattiala tarkoittaa ammattien ryhmää. Ammattialan ihmiset tekevät samanlaista työtä. Suomessa on erilaisia aloja, esim. siivousala, rakennusala, metalliala, sosiaali- ja terveydenala.

Minkä alan työpaikka tämä on?

Kuinka iso työpaikka tämä on? Montako rakennusta? Montako työntekijää (noin)?

Mitä ammatteja työpaikalla on? Esimerkkejä.

Millaisia koneita tai välineitä työpaikalla on? Ota kuvia.

Millaista työtä ihmiset tekevät työpaikalla? Kirjoita esimerkkejä.

Montako työvuoroa on työpaikalla? _____

▣ **2 vk**

TEHTÄVÄ 2.3. – AMMATTI JA KOULUTUS

Haastattele työkaveria. Kysy kysymykset, kirjoita vastaukset hän-muodossa.

1. Mikä sinun ammatti on?

Hänen _____

2. Täytyykö olla tutkinto tässä työssä? Millainen sinulla on?

3. Miten sinä opit tämän työn?

4. Mitä työtä sinä teet?

5. Kauanko olet ollut täällä töissä?

6. Millaiselle ihmiselle tämä työ sopii?

7. Millainen työntekijä sinä olet?

8. Mitä minun täytyy oppia, että voin tehdä tätä työtä?

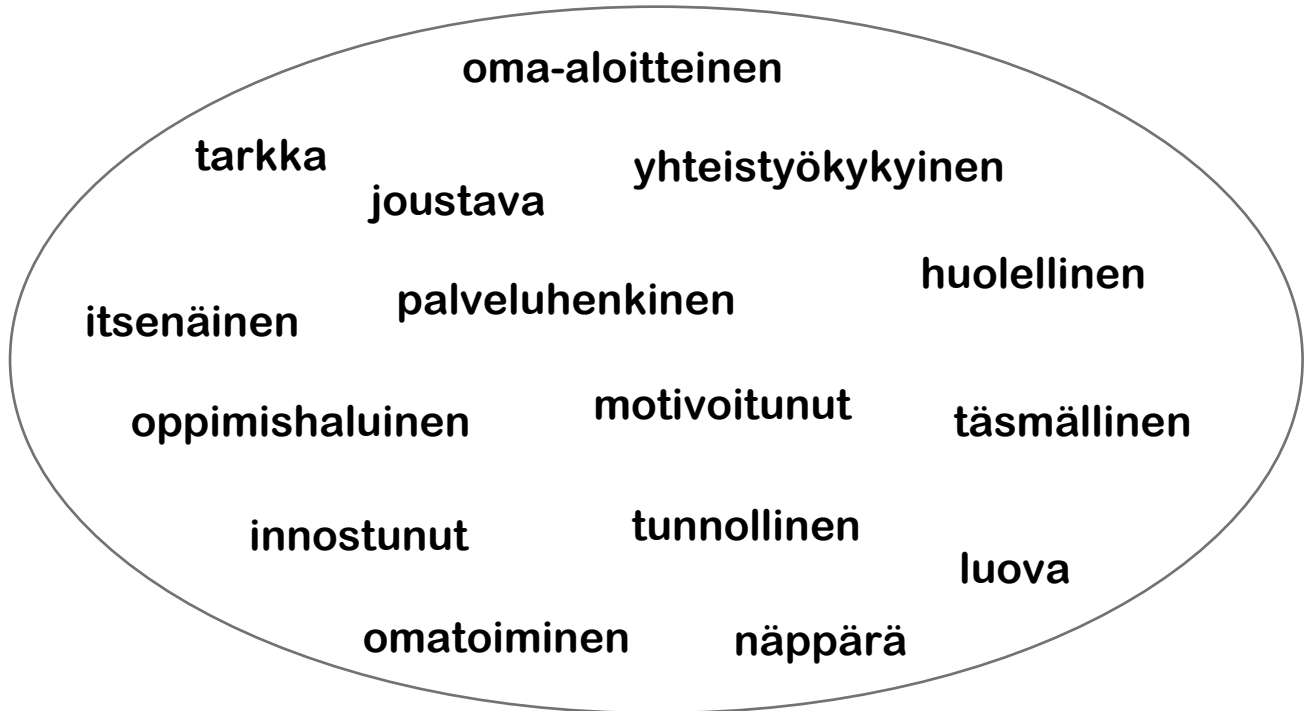
Minun _____

**Kysy, saatko ottaa
kuvan hänestä.**

2 vk

TEHTÄVÄ 2.4. Millainen on hyvä työntekijä?

Valitse, millainen työntekijä on hyvä työntekijä tässä työssä?

Keskustele ohjaajasi kanssa.

Mitä täytyy osata tässä työssä? Millaisia taitoja tarvitaan?

Mitä tarkoittaa *hyvä ammattitaito*?

TEHTÄVÄ 2.5. Millainen työntekijä sinä olet?

Valitse edelliseltä sivulta, mikä sana sopii sinulle.

Oletko usein myöhässä? Milloin olet ollut myöhässä?

Miten ilmoitat työpaikalle, kun olet sairaana? Entä kun olet myöhässä?

Tiedätkö, mitä nämä sanat tarkoittavat? Selitä suomeksi.

täsmällinen _____

ajoissa _____

myöhässä _____

ilmoittaa _____

TEHTÄVÄ 2.6. Sanastotehtävä. Sanaston kertausta.

Muistatko nämä sanat? Kirjoita omalla äidinkielelläsi.

suomi

sinun kieli

ammattiala

ammattitaito

tutkinto

työväline : työvälineet

ajoissa

2. VIIKON YHTEENVETO JA PALAUTE

Toinen viikko meni

Mitä työtä teit tällä viikolla?

Mikä meni hyvin tällä viikolla?

Mitä haluat tehdä eri tavalla seuraavalla viikolla?

Muistitko ottaa kuvia? Jos et muistanut, ota nyt kuvia!

Ohjaajan palaute

▣ **2 vk**

3. VIIKKO **Viikon nro:** _____ **Päivämäärät:** _____ - _____

TEHTÄVÄ 3.1. PUHEKIELI. Sanat.

Tiedätkö, mitä nämä sanat ovat kirjakielissä? Yhdistä sanat.

1. soppari
2. simppeli
3. fiilis
4. potkut
5. työporukka
6. tokari
7. vika
8. läppäri
9. tsekata
10. homma, duuni
11. meinata
12. nopsasti

- a) työkaverit
- b) irtisanominen
- c) kannettava tietokone
- d) sopimus
- e) tarkistaa, katsoa
- f) todistus
- g) yksinkertainen
- h) tunne, olo
- i) nopeasti
- j) aikoa
- k) työ
- l) viimeinen

Voit katsoa lisää puhekielen sanoja puhekielen sanakirjasta:

- 1) Avaa QR-Reader
- 2) Vie puhelin koodin lähelle.
- 3) Klikkaa Browse website.

Jos ei toimi, katso internet: urbanisanakirja.com

Kokeile puhekielen sanakirjaa. Etsi vasataukset:

leffa = _____

kundi = _____

fillari = _____

mimmi = _____

» **3 vk**

TEHTÄVÄ 3.2. Puhekielen muodot ja lauseet. Kirjoita kirjakiielellä.

me käytiin = kävimme

me menttiin = _____ me tehtiin = _____

me oltiin = _____ me syötiin = _____

me katsottiin = _____ me voitiin = _____

me puhuttiin = _____ me laitettiin = _____

Kuuntele, mitä samanlaisia muotoja työkaverit käyttävät ja kirjoita tähän. Voit pyytää ohjaajaa auttamaan.

me _____ = _____

me _____ = _____

me _____ = _____

En ymmärrä sua. Kirjoita kirjakiielellä.

Mitäs meinaat tehdä illalla? = Mitä aiot (ajattelet) tehdä illalla?

Meil on hyvä ope. = _____

Oota mua! = _____

Koska sulla on vika päivä? = _____

Mä lähen nyt himaan. = _____

Mun kaveri sai potkut. = _____

Tääl on kiva työporukka. = _____

Mä en tajuu tätä. = _____

TEHTÄVÄ 3.3. PUHEKIELI. Pikkusanat. Ymmärräks sä nää sanat?

tää = _____ nää = _____

toi = _____ noi = _____

mut = _____ sit = _____

et = _____ ku = _____

kyl = _____ Täh? = _____

ny = nytte = _____

Numerot puhekielessä.

viiskyt = 50

kakskyt = _____ nelkyt = _____

kolkyt = _____ kuuskyt = _____

kaheksankyt = _____ viiskytyheksän = _____

kolkytkuus = _____ seiskyt = _____

Hinnat. Mitä maksaa?

kakskytviis kolkyt = 25,30 e

nelkytkaks viiskyt = _____ kaheksan nelkyt = _____

seiskytmaks kolkyt = _____ nelkytkuus viistoist = _____

kaks kolkytviis = _____ seittemän kakskytmaks = _____

kakstoist kakskyt = _____ kolkytyks seiskyt = _____

3 vk

TEHTÄVÄ 3.4. Taukojuttelu.

Kuuntele työpaikalla keskusteluja. Kirjoita, mitä työkaveri sanoi ja mitä toinen vastasi:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Mistä asiasta Suomessa työpaikalla puhutaan? Mitkä aiheet ovat samanlaisia ja mitkä aiheet ovat erilaisia kuin kotimaassasi?

Mitä työpaikalla sanotaan, kun pyydetään jotakin asiaa?

Mitä muita puhekielen sanoja ja fraaseja kuulet?

3 vk

TEHTÄVÄ 3.5. AMMATTISANOJA

Kerää tähän ammattisanoja. Kirjoita myös omalla kielelläsi.

suomi

sinun kieli

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3. VIIKON YHTEENVETO JA PALAUTE

Toinen viikko meni

Mitä työtä teit tällä viikolla? Kenen kanssa työskentelit?

Mikä meni hyvin tällä viikolla?

Mitä haluat tehdä eri tavalla seuraavalla viikolla?

Muistitko ottaa kuvia? Jos et muistanut, ota nyt kuvia!

Ohjaajan palaute

3 vk

4. VIIKKO Viikon nro: _____ Päivämäärät: _____ - _____

TEHTÄVÄ 4.1. TYÖTURVALLISUUS

Suomessa on työturvallisuuslaki. Se tarkoittaa sitä, että kaikilla työpaikoilla täytyy olla turvallinen työympäristö.

Työturvallisuus: työpaikalla on **työterveys** ja sen työympäristö on **turvallinen**.

Työpaikalla täytyy ottaa huomioon: onko työasento hyvä? (**ergonomia**), onko työpaikalla melua? onko kemikaaleja? tupakointi? koneet ja laitteet turvallisia? mitä sairauksia (= **tauteja**) tästä työstä voi tulla?

Mitä tämä sana tarkoittaa? Yhdistä sana ja selitys.

1. Työtapaturma		a. Työnantaja maksaa lääkärilaskun.
2. Ammattitauti		b. Työpaikalla otetaan huomioon, että tulipaloja ei syty helposti.
3. Haitta		c. Negatiivinen vaikutus, tekee jotain negatiivista, pahaa ihmiselle.
4. Työterveys		Työpaikalla tapahtuu onnettomuus
5. Ergonomia		Kova ääni, joka on vaarallinen kuulolle.
6. Melu		Sairaus, joka voi tulla jostakin työstä pitkän ajan kuluessa.
9. Paloturvallisuus		b. esim. hyvä työasento, että selkä ei tule kipeäksi.

Mitä tarkoittaa työturvallisuus?

Mitä tässä työssä täytyy ottaa huomioon, että työn tekeminen on turvallista?

4 vk

TEHTÄVÄ 4.2. Yhdistä sana ja kuva.

1. ensiapu	a. 	7. sammuttaa	g.
2. suoja- käsine	b. 	8. kuulo- suojaimet	h.
3. suoja- lasit	c. 	9. sammutin	i.
4. kypärä	d. 	10. sammutus- peite	j.
5. turva- kengät	e. 	11. hätätie	k.
6. tulipalo	f. 	12. patalappu	l.

Tiedätkö, mitä nämä sanat tarkoittavat? Kirjoita sinun kielelläsi.

työtapaturma _____ suojata _____

suojavälineet _____ melu _____

Mitä suojavälineitä tässä työssä täytyy käyttää?

TEHTÄVÄ 4.3. Työelämän kortit.

Työelämässä tarvitaan usein erilaisia kortteja ja passeja. Suurin osa korteista on pakollisia.

Tavallisimmat kortit ja passit. Yhdistä sana ja selitys.

1. Hygieniapassi	a. työpaikka, jossa tehdään sähkötoita.
2. Tietokoneen ajokortti	b. työpaikka, jossa käsitellään ruokaa.
3. Sähkötyöturvallisuus	c. työpaikka, jossa käytetään paljon tietotekniikkaa.
4. Tulityökortti	d. työpaikka, jossa tehdään rakennus- tai tehdastyötä.
5. Työturvallisuuskortti	e. työpaikka, jossa tehdään hitsaustöitä.
6. Anniskelupassi	f. työpaikka, jossa myydään alkoholia.

Mitkä kortit tai passit ovat tässä työssä pakollisia?

Mitä kortteja tai passeja suositellaan (= on hyvä olla)?

TEHTÄVÄ 4.4. Työ ja työsopimus

Kun työnantaja ottaa työntekijän töihin, hän tekee työntekijän kanssa työsopimuksen. Työsopimusta tehdään 2 kappaletta.

Yhdistä sana ja selitys.

1. Kokoaikainen työ		a. työntekijä on töissä vain osan päivästä
2. Osa-aikainen työ		b. työsopimuksessa ei ole loppumispäivää.
3. Vakituinen työ = työsopimus toistaiseksi voimassa		c. työntekijä on töissä koko päivän.
4. Määräaikainen työsopimus		d. työntekijä tekee yhden työn, esim. viikonloppukeikan.
5. Vuokratyö		e. lopettaa työsopimus.
6. Keikkatyö		f. Sen aikana työnantaja katsoo, sopiiko työntekijä tähän työhön.
7. Koeaika		g. työsopimus on vuokrausyrityksen kanssa, mutta työ toisessa yrityksessä.
8. Irtisanoa työsopimus		h. sopimuksessa on työn alku- ja loppumispäivämäärä

Millaisia työsopimuksia tällä työpaikalla on?

Ketkä (kuka) allekirjoittavat työsopimuksen?

TEHTÄVÄ 4.5. Sanastotehtävä. Sanaston kertausta.

työympäristö _____

työterveys _____

ergonomia _____

melu _____

työtapaturma _____

ammattitauti _____

haitta _____

paloturvallisuus _____

suojata _____

suojavälineet _____

työsopimus _____

irtisanominen _____

4. VIIKON YHTEENVETO JA PALAUTE.**Neljäs viikko meni**

Mitä työtä teit tällä viikolla?

Mikä meni hyvin tällä viikolla?

Muistitko ottaa kuvia? Jos et muistanut, ota nyt kuvia!**Ohjaajan palaute**

SOPIVUUS ALALLE JA AMMATTITAITO

Sopiiko tämä ala sinulle? Miksi sopii ja miksi ei sovi?

Mitä hyvää tässä ammatissa on? (esim. työaika, palkka, työpaikka)

Haluatko työskennellä tällä alalla? Miksi?

Mitä osaat tehdä hyvin tässä työssä?

Mitä sinun täytyy vielä oppia lisää? Mitä taitoja pitää kehittää?

▣ **Yhteenveto**

YHTEENVETO: TYÖTEHTÄVÄT JA AMMATTISANASTO

Otitko kuvia työpaikalla? Katso kuvia ja kirjoita nyt sinun työharjoittelustasi.

Mitä työtä sinä teit harjoittelussa? (työtehtävät)

Mitä asioita teit? (palvelut, tuotteet, tavarat)

Kenen kanssa teit työtä? (asiakkaat, työkaverit, kuka muu?)

Millä teit työtä? (työvälineet, työkalut)

Mitä uusia **työtehtäviä** olet oppinut tässä työpaikassa?

Mitä taitoja olet kehittänyt työharjoittelussa?

Mitä sinun pitää **oppia** vielä lisää?

▢ **Yhteenveto**

Työelämäsanaa selkokielellä

<https://selkokeskus.fi/selkokieli/materiaaleja/tyoelamasanastoa-selkokielella>

Jos tulee uusia työelämän sanoja, voit katsoa selityksen tästä:

Pieni testi. Tiedätkö työelämäsanoja? Tee testi tässä:

Koulussa: Opettajan palaute

Yhteenveto

Viimeinen työpäivä.

Myös viimeinen työpäivä jää mieleen. Katso, mitä ajatuksiasi kirjoitit ensimmäisestä työpäivästä. Vertaa ajatuksia. Kirjoita lauseita.

Mitä ajattelet nyt tästä työpaikasta?

- Ajatteletko asioista samalla tavalla?
- Olitko aina ajoissa vai joskus myöhässä? Mitä pomo sanoi?
- Miltä rakennus ja tilat nyt näyttävät?
- Oliko paljon pölyä tai melua?
- Oliko tämä viihtyisä työpaikka?
- Millaisia työtehtävät olivat? (vaikeita, tylsiä, mielenkiintoisia)
- Mitä ajattelet työkavereista? Entä pomosta? Millaisia he ovat?
- Mitä ajattelet työharjoittelusta täällä?

Yhteenveto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tekijät: Tanja Olkkonen ja Ester Rokka / Koulutuskeskus Salpaus 2019. Kuvat: Papunet, Pixabay

